

животных, где коров лечили, вводя им 5 раз цитрированную кровь, синестрол, окситоцин и антибиотики. Так из общего поголовья животных третьей группы, проявили после лечения половую цикличность 100% коров. Однако, только у 93% плодотворно, осеменились. При этом коэффициент (индекс) осеменения составил 1,8. Количество дней бесплодия в этой группе равнялось 74 дня.

В сравнении с результатами, полученными в других группах животных, процент оплодотворения в третьей группе, был выше в среднем в полтора раза, а индекс осеменения наименьшим. Важным фактором является и количество дней бесплодия, с сокращением продолжительности бесплодного периода лечение считается эффективным. Анализ данных по воспроизводительной способности коров с нормальным течением послеродового периода и переболевших животных показывает, что животных, у которых наступает первая стадия полового возбуждения, как на первой ферме, так и на второй значительно ниже, чем у здоровых животных. Это объясняется тем, что у животных, имеющих воспалительные процессы в матке, в виде эндометритов, подвергаются поражению и яичники, которые в основном и регулируют через нейроэндокринную систему наступление половой цикличности у самок животных. Процент оплодотворившихся животных в значительной степени ниже у животных, болевших эндометритами, чем у здоровых коров.

Заключение. Нами из 110 голов исследованных животных были выявлены 44 голов с диагнозом эндометритом, что составляет 40%, а остальные болели субинволюцией матки. В первом периоде работы были подвергнуты лечению 15 голов коров с эндометритом, из них осеменены 13 голов, что составляет 86,6%. Во втором периоде лечились 22 голов с субинволюцией матки из которых 19 голов выздоровело, что составляет 70%. Эффективность лечения была высокой в третьей группе животных, где коров лечили, вводя им 5 раз цитрированную кровь, синестрол, окситоцин и антибиотики. При биохимическом анализе сыворотки крови гинекологических больных животных показатели Са и Р снижены, а фермент ALt, AST были в норме.

УДК 637. 05

Копиця М.В., студент 2 курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"

Науковий керівник – Супрович Т. М., доктор с.-г. н., професор

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА КОЛІЕНТЕРОТОКСЕМІЇ ПОРОСЯТ

Актуальність теми. Набрякова хвороба свиней внаслідок поширення у більшості країн світу з розвиненим свинарством є однією з головних причин загибелі поросят, особливо в період відлучення від свиноматок. Особливістю перебігу цієї патології є відсутність специфічних симптомів і швидкий розвиток захворювання. Хвороба має характер ензоотичних спалахів, із значною захворюваністю і летальністю. Найбільш відчутні збитки від набрякової хвороби спостерігають при ранньому відлученні поросят від свиноматок в 26-денному віці. Розміри економічних збитків у кожному господарстві залежать від умов

годівлі та утримання свиней, своєчасної діагностики хвороби, ступеня поширення та тяжкості перебігу, від організації на належному рівні заходів профілактики і боротьби з цим захворюванням.

Метою досліджень було вивчити патологоанатомічні зміни при колієнто-ротоксемії поросят та біологічні властивості гемолітичних штамів ешерихій.

Методи досліджень. Дослідження проводили на поросятах 4,5-5-тижневого віку, у яких спостерігалися температура тіла 40,1-41⁰С, пригнічення, втрата апетиту та спрага. Діагноз ставили на основі епізоотичних, клінічних, патологоанатомічних та лабораторних досліджень. У бактеріологічну лабораторію для виділення збудника інфекції відправляли патологічний матеріал: слизову оболонку тонкого відділу кишечника, мезентеріальні лімфатичні вузли, печінку, селезінку, мозок, нирку.

Результати дослідження. Патрозтин поросся, який був доставлений з господарства у лабораторію виявив, що шкірні покриви у тварини були ціанотичні, спостерігався серозний набряк повік, кон'юнктивит, студенисті набряки підшкірної клітковини на ділянці верхньої щелепи, лобної кістки, навколо очей, у основи вушних раковин. Також спостерігався набряк стінки шлунку і брижі товстого відділу кишечника між кільцями ободової кишки, який охоплював підсерозний шар кишки. Шлунок був переповнений крихкуватими щільними масами. В кишечнику виявляли невелику кількість кормових мас, слизова оболонка місцями була гіперемійована, містила крововиливи. В грудній та черевній порожнинах виявлявся серозно-фібринозний випот, спостерігався набряк легень. Серозні оболонки очеревини і кишечника були інфільтровані трансудатом солом'яного кольору. Лімфовузли, особливо мезентеральні, сильно збільшені, набрякли, темно-червоні, поверхня розрізу мармурова (чергування геморагічних ділянок з анемічними). Селезінка без видимих змін. Печінка в стані венозного застою, кровонаповнена, в'яла, нерівномірно забарвлена, сливового кольору, з наявністю сіро-білих осередків різної величини, що западають над поверхнею.

При бактеріологічному дослідженні патологічного матеріалу був виділений гемолітичний штам *Esherichia coli*. Виділені штами ешерихій мали наступні культуральні властивості. У МПБ спостерігалось інтенсивне помутніння середовища і наявність незначного осаду, що легко розбивався при струшуванні. На МПА через 48 годин з'явилися круглі соковиті із рівними краями і гладкою поверхнею (S-форма) сіро-білого кольору колонії. На середовищі Ендо через 24-48 годин інкубації виділені ешерихії мали правильну округлу форму, гладку, випуклу поверхню, рівний край. Колонії були темно-вишневого кольору з металевим блиском діаметром 2-3 мм. На кров'яному м'ясо-пептонному агарі виділені ізоляти ешерихій утворювали зону гемолізу навколо колоній. Також, виділені штами *E. coli* проявляли досить високу ферментативну активність. На середовищах Гісса ми спостерігали розщеплення з утворенням кислоти і газу глюкози та лактози. При рості ешерихій в МПБ у 97% виділявся індол. При цьому, сірководень не виділявся, не розріджувався желатин та не відбувалося розщеплення сечовини. Необхідно відмітити, що жоден з ізолятів не ріс на середовищі Сіменса, проявляв позитивну реакцію з метиловим червоним (з'являвся яскраво-рожевого кольору), реакція Фогеса-Проскауера була негативна (середовище жовтого кольору).